

naaede vel ikke ved disse Forhandlinger til en Overenskomst, hvormed Parterne var tilfredse, men dog til en Overenskomst, der gik ud paa den allerede nævnte Lønningsforhøjelse, og at Statsbanerne indrømmede den Ret til Fribefordring, som de paagældende tidligere havde haft. Da disse Forhandlinger mellem Organisationen og Generaldirektoratet var sluttede, henvendte Formanden for Etatsorganisationen sig til mig og bad meget indtrængende om, at jeg vilde søge at gennemføre dette Forslag. Det var ikke helt og fuldt, hvad man havde ønsket, men man maatte anse det for en meget betydelig Forbedring. Jeg sagde, at jeg gerne vilde søge at gennemføre det, men Spørgsmaalet om Fribefordring var afgjort paa Finansloven Aaret i Forvejen, og det var mig derfor ikke muligt at stille Ændringsforslag derom. Det lykkedes imidlertid ikke blot at gennemføre det af mig stillede Forslag, men ogsaa ved Finansudvalgets Imødekommen at skaffe Funktionærerne den Ret til Fribefordring tilbage, som de tidligere havde haft, om end i noget indskrænket Form. Det lykkedes altsaa i Virkeligheden saa nogenlunde at gennemføre det, som Overenskomsten mellem Etatsorganisationen og Statsbanerne gik ud paa. Det forekommer mig, at under disse Forhold er der for mig ikke andet at gøre end at holde paa det Forslag, der er Frugten af den Forhandling, der har fundet Sted mellem Organisationen og Statsbanernes Administration. Det er den første Frugt af en Forhandling i Henhold til Forhandlingsreglerne, og det forekommer mig, at hvis man ikke er den Overenskomst følgende, som man saaledes indgaar ved disse Forhandlinger, kommer Forhandlingsrettens Resultater i Virkeligheden til at svæve ganske i det blaa. Skønt jeg saaledes meget vel kan indrømme, at den Lønforhøjelse, som Ledvogterne har faaet, ikke er meget betydelig, og egentlig ikke kunde have meget imod, om den blev en Smule større, mener jeg dog, vi her staar overfor et Princip, som Regeringen og Rigsdagen bør holde fast paa, nemlig at de Overenskomster, som indgaas ved Forhandling mellem Administrationen og Organisationerne, bør man ikke rokke ved, naar de kommer til at foreligge for Rigsdagen. Jeg kan derfor ikke anbefale, at Ændringsforslag Nr. 5 vedtages.

Jeg kommer dernæst til Ændringsforslaget under Nr. 69 om en Bevilling paa 4,000 Kr. til Nedsættelse af en Kom-

mission, som skulde beskæftige sig med Udarbejdelsen af Forslag vedrørende forskellige Forhold ved Privatbanerne, navnlig Personalets Forhandlingsret, Retsplejen, Avancements- og Lønningsforhold. Saavel det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) som det ærede Medlem fra Kalundborg (Rode) og det ærede Medlem fra Fakse (Staauning) har ret udførligt omtalt dette Forslag. Jeg skal minde om, at det er ikke første Gang, dette Forslag har foreligget for Rigsdagen. Vi havde det fremme til Forhandling i Samlingen 1910—11, hvis jeg ikke husker fejl, hvor jeg meget stærkt fastholdt, at det ikke tiltalte mig at lade Statsmagten gribe ind i Privatvirksomheders Økonomi, og at jeg derfor ikke kunde gaa med til at gennemføre et saadant Forslag. Min Stilling til dette Spørgsmaal har ikke ændret sig siden. Jeg ser fremdeles ikke, at det er berettiget, at Staten griber ind overfor frie Erhvervsvirksomheder paa en saadan Maade, at det faar Følger for deres Økonomi. Man har henvist til forskellige Forhold, som skulde begrunde Statsmagtens Indgriben. Man har henvist til, at Staten giver Tilskud til Privatbanerne, at Staten giver Koncessioner til og fører Tilsyn med Privatbanerne. Det er selvfølgelig rigtigt, at Staten har givet Tilskud til mange Jernbaner, og det er ogsaa rigtigt, hvad der er blevet fremhævet navnlig af det ærede Medlem fra Fakse, at Staten skal approbere Lønningsreglementer o. s. v., men det ærede Medlem ved lige saavel som jeg, at det er et Forhold, der maa anses for at være i nogen Maade formelt. Det er yderst sjældent, at Ministeriet har grebet ind overfor de Forslag, Privatbanerne har stillet med Hensyn til Lønforhøjelser og deslige. Men der er et Forhold, som man maa lægge nøje Mærke til. Man kan ikke skære alle Privatbaner over en Kam, for det er ikke alle Privatbaner, der har faaet Tilskud af Staten. Der er flere Baner, som ikke har faaet en Øre i Tilskud til Anlægget, og der er mange, som ikke har faaet direkte Tilskud, men kun Erstatning for de halve Ekspropriationsomkostninger. Af Baner, som ikke har faaet noget Tilskud, kan nævnes Ribe—Vedsted-Banen, Slangerup-Banen, Amager-Banen, Maribo—Bandholm-Banen, alle Baner, som er anlagte i Henhold til Lovhjemmel, der ligger forud for den store Jernbanelov af 29. Maj 1908, og i Henhold til samme Lovhjemmel er der 6 Baner, som kun har faaet halv Ekspropria-